

Foto: Marianne Leisner, 15273

KURSBESKRIVELSE

“Bærekraftig” er et nøkkelord både for samfunnet og utdanningsinstitusjoner. I arbeid med en økologisk hage blir bærekraftige prinsipper konkrete og håndterlige.

Opplevelsen av at avfall kan bli til hagens viktigste ressurs i komposthaugen, at man kan legge til rette for et biologisk mangfold og samtidig høste av naturens produkter, er grunnleggende for å gi barn og ungdom håp og redskaper for forandring. Kontakt med naturen, fysisk aktivitet og matlaging som grunnlag for en sunn ernæring er også viktige aspekter av arbeidet som kan bidra til en bærekraftig og helsefremmende livsstil. I Inn på Tunet /Grønn omsorg er det blandt annet kontakten med grunnleggende livsprosser i den økologiske hagen som har betydning for helbredelse.

Alle fag i skolen kan kobles til erfaringslæring i hagen, noe som gir elevene tilgang til første hånds opplevelse i naturen. Vi ønsker velkommen til et kurs som kombinerer teori og praktisk arbeid og legger et grunnlag for økologiske hager i barnehager, skoler og gårder som driver sosialt/pedagogisk arbeid (Inn på Tunet).

Økologiske skolehager og bærekraftig læring

1. samling: 29. april – 2. mai 2015
2. samling: 16. – 19. september 2015
3. samling: våren 2016
4. samling: høsten 2016

15 studiepoeng

Velkommen

www.nmbu.no/sevu

Norges miljø- og biovitenskapelige universitet
Seksjon for læring og lærerutdanning, IMT
Senter for etter- og videreutdanning

Økologiske skolehager og bærekraftig læring

Videreutdanningskurs (15 studiepoeng)

Målgruppe

Høgskolelærere, lærerstudenter, lærere, førskolelærere, SFO-medarbeidere og bønder som ønsker å bruke kunnskap, ferdigheter og ressurser i forhold til bruk av hage og gård i skole-sammenheng. Kurset kan gi grunnlag for tilleggsnæring for bønder.

Faglig innhold

De pedagogiske, praktiske og organisatoriske sidene ved opparbeiding og drift av et sosial-pedagogisk hageprosjekt (skolehage, barnehage, terapihage).

Noen stikkord:

- Analyse av skolens/gårdens/barnehagens fysiske omgivelser
- Øvelser: opptegning, praktiske øvelser, pedagogiske øvelser
- Økologisk hagebruk, hvorfor økologisk?
- Året rundt i hagen; Kompostering, jordforbedring, oppal, forskjellige plantekulturer, osv.
- Sunn mat rett fra skolehagen; Råkost, salater, supper, desserter mm.
- Elevbedrifter, foreldre dugnader
- Konservering, urtesalt, urteteer, kranser, frøposer
- Kultivering av skolens / barnehagens / gårdens uteområder
- Utviklingspsykologi: egnede aktiviteter for ulike aldersgrupper
- Fra erfaringslæring til læreplanen (Kunnskapsløftet og rammeplan for barnehagen)
- Grønn Omsorg / Inn på Tunet; hagebruk som en terapeutisk/pedagogisk aktivitet.

På hver samling blir det foredrag, praktiske øvelser og presentasjoner av prosessen på den enkelte skole. Hver samling vil ha et klassetrinn som tematisk tyngdepunkt (barnehagen / småtrinnet, mellomtrinnet og ungdomstrinnet).

Kompetansegivende

Deltakere med studiekompetanse vil få godskrevet 15 studiepoeng etter bestått eksamen. Deltakere som ellers ønsker studiepoeng på grunnlag av realkompetanse, se nedenfor under "Eksamen".

Eksamen

Eksamen er frivillig og avholdes i henhold til NMBUs regler. Eksamen gjennomføres som dokumentasjon av et selvstendig arbeid knyttet til utvikling av visjoner og mål, planlegging, gjennomføring og evaluering av eget hageprosjekt.

For å kunne gå opp til eksamen, kreves generell studiekompetanse. Mangler du generell studiekompetanse, kan du søke om opptak på grunnlag av realkompetanse. Søknadsskjema finner du på www.nmbu.no/sevu eller du kan kontakte SEVU på tlf 67 23 03 00.

De som gjennomfører kurset uten å avlegge eksamen, vil få utstedet et kursbevis.

Faglig ansvar

Førsteamanuensis Erling Krogh ved seksjon for læring og lærer-utdanning på NMBU er faglig ansvarlig for dette videreutdanningskurset.

Linda Jolly er utdannet biolog og pedagog og har arbeidet med skolehage i 25 år ved Steinerskolen i Bergen. De siste 15 år har hun vært biolog- og skolehagelærer for barn i grunnskolen og videregående, i tillegg til å undervise og koordinere kurs i "Gården som pedagogisk ressurs". For tiden arbeider hun i lektorutdanning ved NMBU på Ås, og holder kurs i inn- og utland.

Marianne Leisner er utdannet sivilagronom og har de siste 25 år arbeidet med økologisk planlegging av gårdsbruk, hager- og landskapsprosjekter. Hun driver også kurs i bl.a. permakultur som planleggingsredskap i Gaia Tjøme. De siste 15 år har hun vært med å utvikle skolehageprosjekter. I tillegg driver hun Grønn Omsorg for psykiatrien i Tjøme kommune, med økologisk hage som arena. Hun er også prosjektleder for Gartneriet, Urbant landbrukscenter på Bygdø Kongsgård.

Linda og Marianne var med i veiledningsteam og som kursledere i prosjektet Levande skule (1996 - 2000), og har siden samarbeidet for å fremme skolehagene. De har skrevet boken 'Skolehagen, etablering, drift og pedagogisk tilrettelegging av en skolehage' (Landbruksforlaget 2000) og "Skolehager i Oslo og Akershus 2012 - status og utfordringer", rapport nr 1/2012 Fylkesmannen i Oslo og Akershus Landbruksavdelingen. I tillegg har begge skrevet en rekke artikler om skolehager i tidsskrifter i inn- og utland.

Tid og sted

1. samling: 29. april - 2. mai 2015, Grepan, Verdens Ende (Tjøme)
2. samling: 16. - 19. september 2015, Grepan, Verdens Ende (Tjøme)
3. samling: vår 2016 (Bygdøy, Oslo)
4. samling: høst 2016 (Bygdøy, Oslo)

1. samling starter 29. april kl 18.00 og avsluttes 2. mai kl 12.00.

Kursavgift

Kursavgiften er kr 12 500 for 4 samlinger, inkludert kursmateriell. Kost og losji kommer i tillegg, og kan tilbys for kr 1 900,- pr samling. (Det tas forbehold om prisendring på 3 og 4. samling.)

Påmelding

Påmelding via våre nettsider, www.nmbu.no/sevu. Derfra klikker du deg fram til kurssiden.

Kurset har antallsbegrensing (maks 18. deltakere).

Påmeldingsfrist 10. mars 2015

Påmelding er bindende. Avmelding etter 10. mars 2015 belastes med en avgift på kr 2 500,-. Ved manglende fremmøte belastes full avgift.

Vi tar forbehold om at det er tilstrekkelig antall påmeldte til at kurset kan holdes.

Vil du vite mer?

Senter for etter- og videreutdanning

Boks 5003, 1432 Ås
telefon 64 96 50 05
faks 64 96 60 22
e-post sevu@nmbu.no
www.nmbu.no/sevu

Faglige spørsmål kan rettes til:

Marianne Leisner
Mobil 40 04 59 45
e-post marianne@gaiarkitekter.no
www.gaia-tjome.no